

Box 53148,400 15 Göteborg
Telefon 010-788 50 00 • registrator@ivo.se
www.ivo.se • Org.nr 202100-6537

Vård i Fokus Sverige AB
A Odhners gata 41
421 30 VÄSTRA FRÖLUNDA

Huvudman

Vård i Fokus Sverige AB (organisationsnummer 559051-3338).

Ärendet

Tillsyn av hem för vård eller boende (HVB) för barn och unga vid HVB Solås i Borås kommun. Tillsynen har omfattat hur verksamheten arbetar med att förebygga, uppmärksamma och agera vid hot, våld och övergrepp utifrån delar av det systematiska kvalitetsarbetet.

Beslut

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har inte funnit några brister inom de områden som granskats. IVO avslutar därför ärendet.

Skälen för beslutet

IVO har inte funnit annat än att HVB Solås arbetar för att förebygga, uppmärksamma och agera vid hot, våld och övergrepp. Bedömningen görs i förhållande till bestämmelserna i 1 och 3 §§ lagen (2007:171) om registerkontroll av personal vid vissa boenden som tar emot barn, 4 kap. 4 § och 5 kap. 1, 3 och 5–7 §§ Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete samt 2 kap. 3 § punkten 2 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2016:55) om hem för vård eller boende.

Av det anställningsavtal med tillhörande utdrag från Polismyndighetens misstanke- och belastningsregister som verksamheten skickat in framgår att personal har kontrollerats mot registren inför anställning.

Av underlaget framgår att verksamheten gör riskbedömningar som en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Detta sker övergripande samt i det dagliga arbetet, både på individ- och på gruppnivå. En risk kan bestå i att olika typer av ungdomar placeras tillsammans och ska bo ihop. Det kan också innebära en risk när det kommer in en ny ungdom i den befintliga ungdomsgruppen som övriga ungdomar och personalen inte känner. Vidare kan ensamarbete i verksamheten innebära en risk.

För att förebygga riskerna görs noggranna lämplighetsbedömningar inför inskrivning. I samband med inskrivning görs även kartläggning av ungdomens behov och riskanalys för placeringen. Placerande nämnd, vårdnadshavare och ungdomen själv involveras i detta arbete. Kartläggningar och riskanalyser görs även löpande under placeringstiden. Verksamheten är noga med att matcha ungdomsgruppen mot varandra i syfte att minska konflikter ungdomarna emellan. Vidare bemannas verksamheten utifrån ungdomarnas behov.

IVO konstaterar att verksamheten har rutiner för att förebygga, uppmärksamma och agera vid hot, våld och övergrepp. Av underlaget framgår att verksamheten involverar ungdomarna i det förebyggande arbetet genom rutinen ”Trygg och säker vård”, där man kartlägger olika risk- och friskfaktorer hos ungdomarna och hjälper dem hitta verktyg för att hantera olika situationer. I verksamheten arbetar man också med praktisk konflikthantering, vilket bland annat innebär att man ger ungdomarna verktyg för att lösa konflikter själva.

Personalen strävar efter att upprätta goda och förtroendefulla relationer, vilket är avgörande för att de ska våga berätta. Genom dagliga samtal uppmärksammar personalen också om ungdomarnas beteende förändras och det finns handlingsplaner och rutiner för hur man ska agera då. Verksamheten har flera sätt att göra sig medvetna om hur ungdomarna har det. Man använder enkäter som bland annat mäter trygghet och utsatthet och syftar till att verksamheten ska få indikationer på om man behöver göra förändringar av något slag. Det finns även andra vägar för ungdomarna att framföra sina åsikter och göra sin röst hörd. De har möjlighet att lämna synpunkter anonymt, men det är verksamhetens uppfattning att ungdomarna oftast väljer att komma direkt till personalen.

Verksamheten har rutiner för incidentrapportering och lex Sarah som personalen känner till och har tagit del av. Det finns rutiner för dokumentation, hur och när man tar kontakt med vårdnadshavare och socialtjänst samt hur man bistår vid polisanmälan etc.

De tre ungdomar IVO samtalade med sa sammanfattningsvis att de själva försöker lösa tjafs och konflikter och att personalen på ett lugnt och sansat sätt hjälper till om de inte själva kan komma till en lösning. Personalen låter alla komma till tals och lyssnar lika mycket på alla. Ingen av ungdomarna uppger att de har varit utsatta för något i verksamheten.

IVO bedömer att uppgifterna som ungdomarna lämnat inte talar emot övrigt underlag. Detta då ungdomarna i huvudsak bekräftat det ledning och personal uppgett, samt då verksamheten agerat på den incident som en av ungdomarna beskrivit.

IVO har tagit del av en lex Sarah-rapport med tillhörande utredning av en händelse inom området hot, våld och övergrepp i verksamheten. Händelse rör att två ungdomar hamnat i konflikt och utsatt varandra för hot och våld, vilket påverkat hela ungdomsgruppen negativt. IVO ser allvarligt på att det förekommit hot, våld och övergrepp i verksamheten, men kan inte se annat än att verksamheten utrett händelserna och skyndsamt vidtagit åtgärder för att skydda samtliga inblandade barn. Barnen och de unga har gjorts delaktiga i utredningarna i den mån det varit möjligt. Utredningarna visar att verksamheten har ett system för att ta emot rapporter, klagomål och synpunkter på verksamhetens kvalitet. IVO har även tagit del av verksamhetens senaste sammanställning och analys av rapporter, klagomål och synpunkter. Verksamheten har sammanställt och analyserat de mottagna rapporterna, klagomålen och synpunkterna.

Tillämpliga bestämmelser

I 1 och 3 §§ lagen (2007:171) om registerkontroll av personal vid vissa boenden som tar emot barn, framgår att HVB som tar emot barn inte får anställa någon om inte kontroll gjorts av register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister och lagen (1998:621) om misstankeregister avseende honom eller henne. Utdraget ska vara högst sex månader gammalt. Ett utdrag eller en kopia av registerutdraget ska bevaras under minst två år.

I 4 kap. 4 § och 5 kap. 1, 3 och 5–7 §§ SOSFS 2011:9 framgår att huvudmannen ska utarbeta och fastställa de rutiner som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet. Vidare ska huvudmannen fortlöpande bedöma om det finns risk för att händelser skulle kunna inträffa som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet. Bestämmelser om skyldighet att utan dröjsmål dokumentera, utreda och avhjälpa eller undanröja ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande finns i 14 kap. 6 § SoL. Huvudmannen ska också ta emot och utreda klagomål och synpunkter på verksamhetens kvalitet. Inkomna rapporter, klagomål och synpunkter ska sammanställas och analyseras för att kunna se mönster eller trender som indikerar brister i verksamhetens kvalitet. De åtgärder ska vidtas som krävs för att säkra verksamhetens kvalitet.

Av 2 kap. 3 § punkten 2 HSLF-FS 2016:55 framgår att huvudmannen ska fastställa rutiner bland annat för hur personalen ska förebygga och uppmärksamma samt även agera vid kränkningar, övergrepp, hot, våld och självskadebeteenden.

Underlag

- Inspektionsprotokoll – intervju med ledningen [dokumentnr 2].
- Inspektionsprotokoll – intervju med personal samt faktagranskning, [dokumentnr 5 och 8].
- Inspektionsprotokoll – samtal med barn och unga, [dokumentnr 7].
- Komplettering från huvudman (incidentrapport, avvikelserapport, lex Sarah-rapport, sammanställning, intern egenkontroll samt anställningsavtal och registerutdrag) [dokumentkortnr 9].
- Utredning från huvudman [dokumentkortnr 12].

Ytterligare information

HVB Solås är ett HVB som drivs av Vård i Fokus Sverige AB. Verksamheten har tillstånd från IVO att ta emot pojkar från 13 till och med 18 år som vistas i olämpliga miljöer, som har begått enstaka brott, som provat att ta droger eller har ett hotfullt beteende. Tillståndet medger 8 platser.

IVO genomförde en oanmäld inspektion vid verksamheten den 9 oktober 2024. Vid inspektionen var 4 pojkar inskrivna. Samtliga barn och unga fick information om tillsynen och 3 ville tala enskilt med IVO. Vid inspektionen intervjuades en representant för personalen och föreståndaren, i separata intervjuer.

IVO ska enligt 3 kap. 19 § socialtjänstförordningen (2001:937), SoF, inspektera HVB för barn eller unga minst en gång per år och samtala med de barn och unga som samtycker till det.

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschefen Joonas Terje. Inspektören Elisabeth Björheden har deltagit i den slutliga handläggningen. Inspektören Camilla Swahnberg har varit föredragande.

